

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

19.12.2013.

Nr.1/36
(prot. Nr.47, 5.p.)

Noteikumi par atsaistītu piekļuvi abonentlīnijai vai tās daļai

Izdoti saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 9.punktu, 36.panta trešo daļu, 39.panta ceturtās daļas 1.punktu un 44.panta otro daļu, likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 25.panta pirmo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi par atsaistītu piekļuvi abonentlīnijai vai tās daļai (turpmāk – noteikumi) nosaka tehniskās prasības atsaistītai piekļuvei paredzētai abonentlīnijai, kārtību, kādā notiek atsaistīta piekļuve abonentlīnijai vai tās daļai, un elektronisko sakaru tīkla tehniskos un darbības noteikumus piekļuvei abonentlīnijai vai tās daļai, kā arī atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā ietveramo informāciju un nepieciešamo tās detalizācijas līmeni.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. **atsaistīta piekļuve abonentlīnijai vai tās daļai**¹ (turpmāk – **atsaistīta piekļuve**) – piekļuves pakalpojums, kuru elektronisko sakaru komersants, kurš nodrošina abonentlīniju, sniedz citam elektronisko sakaru komersantam elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanai, pilnīgi vai kopēji izmantojot abonentlīniju vai tās daļu;
 - 2.2. **Ethernet** – elektronisko sakaru tīkla datu pārraides tehnoloģiju un protokolu kopa;
 - 2.3. **Ethernet atvilce**² - Ethernet OSI otrajā slānī izveidots savienojums starp nomnieka piekļuves punktu atsaistītai piekļuvei un īpašnieka piekļuves mezglā izveidotu piekļuves punktu atvilcei;

¹ angļu val. – *Local Loop or Sub-loop Unbundling*

² angļu val. – *Ethernet Backhaul*

- 2.4. **gala posms**³ – abonentlīnijas daļa starp pieslēguma punktu un pirmo (virzienā no pieslēguma punkta uz piekļuves mezglu) sadales punktu, kurā realizē kabeļu sadali uz ēkas daļu vai uz vienu vai vairākām blakus esošām ēkām, tajā skaitā ietverot horizontālos un vertikālos iekšējās instalācijas kabeļus;
- 2.5. **izvietošana**⁴ – iekārtu izvietošanas veids, kurā nomnieks atsaistītai piekļuvei izmanto īpašnieka lietošanā esošu teritoriju, telpas vai iekārtas, izvietojot tajās savas iekārtas;
- 2.6. **īpašnieks** – elektronisko sakaru komersants, kuram pieder abonentlīnija;
- 2.7. **nomnieka piekļuves punkts atsaistītai piekļuvei** – īpašnieka piekļuves tīklā izvietots fizisks punkts, kurā īpašnieks nodrošina nomniekam piekļuvi atsaistītas piekļuves abonentlīnijai elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai galalietotājam īpašnieka abonentlīnijā;
- 2.8. **nomnieks** – elektronisko sakaru komersants, kurš ar īpašnieku ir noslēdzis līgumu par atsaistītu piekļuvi;
- 2.9. **pamattīkls**⁵ – publiskā elektronisko sakaru tīkla daļa, kurā ir savienotas pamattīkla iekārtas (pārraidē, komutēšanas, maršrutēšanas, multipleksēšanas vai ekvivalentas iekārtas) un kurai ir pievienots piekļuves tīkls, un kas nodrošina savienojumus ar cita operatora elektronisko sakaru tīklu;
- 2.10. **piekļuves mezgls**⁶ – vieta, kurā ir savienots piekļuves tīkls un pamattīkls;
- 2.11. **piekļuves tīkls**⁷ – publiskā elektronisko sakaru tīkla daļa, kas savieno pamattīklu un pieslēguma punktu. Abonentlīnija un ierīce, kurā ir ievietots pieslēguma punkts, ir piekļuves tīkla sastāvdaļa (1.pielikums);
- 2.12. **pieteicējs** – elektronisko sakaru komersants, kurš vēlas saņemt atsaistītu piekļuvi;
- 2.13. **sadales punkts**⁸ – publiskā elektronisko sakaru tīkla kabeļu sadales iekārta, kas paredzēta metālisko kabeļu vai optisko šķiedru kabeļu sadalei. Sadales punkts ir kabeļu skapis, sadales kaste, sadales kastīte vai kabeļu uzmava;
- 2.14. **sadales skapis** – kabeļu skapis, elektronisko sakaru iekārtu skapis vai kontainers;
- 2.15. **tumšā šķiedra**⁹ – optiskā šķiedra ierīkotā vai izbūvētā kabelī, kas nav aktīva, tas ir, tās abos galos nav pieslēgtas darbojošās optoelektroniskas iekārtas;
- 2.16. **virtuālā atsaistīšana (VULA)**¹⁰ – aktīvs piekļuves produkts, kas ir Ethernet OSI otrajā slānī izveidots savienojums starp īpašnieka abonentlīnijas pieslēguma punktu un nomnieka piekļuves punktu atsaistītai piekļuvei, kas ir izvietots īpašnieka piekļuves mezglā.

³ angļu val. – *Terminating Segment*

⁴ angļu val. – *Physical Collocation*

⁵ angļu val. – *Core Network; Backbone Network*

⁶ angļu val. – *Central Office; Metropolitan Point of Presence*

⁷ angļu val. – *Access Network*

⁸ angļu val. – *Distribution Point*

⁹ angļu val. – *Dark Fibre*

¹⁰ angļu val. – *Virtual Unbundling*

3. Noteikumos lietoti šādi saīsinājumi:
- 3.1. **DSLAM** (*Digital Subscriber Line Access Multiplexer*) – ciparu abonentlīnijas piekļuves multipleksors;
 - 3.2. **Ethernet P2P** (*Ethernet Point-to-Point Technology*) – Ethernet punkta – punkta tehnoloģija;
 - 3.3. **FTTB** (*Fibre to the Building*) – optisko šķiedru kabeļu nodrošināšana līdz ēkai;
 - 3.4. **FTTH** (*Fibre to the Home*) – optisko šķiedru kabeļu nodrošināšana līdz galalietotāja telpām;
 - 3.5. **FTTN** (*Fibre to the Node*) – optisko šķiedru kabeļu nodrošināšana līdz sadales skapim;
 - 3.6. **Gbit/s** – gigabiti sekundē;
 - 3.7. **GPON** (*Gigabit-capable Passive Optical Network*) – gigabitu pasīvais optiskais tīkls;
 - 3.8. **IGMP** (*Internet Group Multicast Protocol*) – interneta multirades protokols;
 - 3.9. **ITU-T** (*International Telecommunication Union, Telecommunication Standardization Sector*) – Starptautiskā telesakaru savienība, Telekomunikāciju standartizācijas sektors;
 - 3.10. **MDF** (*Main Distribution Frame*) – metālisko vīto pāru kabeļu kross;
 - 3.11. **MSAN** (*Multi-service Access Node*) – daudzpakalpojumu piekļuves mezgls;
 - 3.12. **NTU** (*Network Termination Unit*) – elektronisko sakaru tīkla pabeigšanas iekārta;
 - 3.13. **ODF** (*Optical Fibre Distribution Frame*) – optisko šķiedru kabeļu kross;
 - 3.14. **OLT** (*Optical Line Termination*) – optisko šķiedru kabeļu līnijas iekārta;
 - 3.15. **OSI** (*Open Systems Interconnection*) – atvērto sistēmu sadarbība;
 - 3.16. **POTS** (*Plain Old Telephone Service*) – analogā abonentlīnija;
 - 3.17. **PP** – pieslēguma punkts, tajā skaitā ierīce, kurā ir ievietots pieslēguma punkts;
 - 3.18. **RJ** (*Registered Jack*) – standartizēta elektroniskā sakaru tīkla fiziska saskarne;
 - 3.19. **SLS** (*Service Level Specification*) – pakalpojuma līmeņa prasības;
 - 3.20. **VDSL** (*Very High Speed Digital Subscriber Line*) – ļoti ātrdarbīga ciparu abonentlīnija;
 - 3.21. **VLAN** (*Virtual Local Area Network*) – virtuālais piekļuves tīkls;
 - 3.22. **VULA** (*Virtual Unbundled Local Access*) – virtuālā atsaistīšana;
 - 3.23. **WDM** (*Wavelength-division Multiplexing*) – viļņa garuma multipleksēšana;
 - 3.24. **WDM-PON** (*Wavelength-division Multiplexing, Passive Optical Network*) – viļņa garuma multipleksēšana, pasīvais optiskais tīkls;
 - 3.25. **xDSL** (*Digital Subscriber Line Technologies*) – ciparu abonentlīnijas tehnoloģijas;
 - 3.26. **xGPON** (*Gigabit Passive Optical Technologies*) – gigabitu pasīvā optiskā tīkla tehnoloģijas.

4. Šie noteikumi ir attiecināmi uz abonentlīniju, kas izveidota saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumā norādīto vispārējo piekļuves tīkla struktūrshēmu un šo noteikumu 2.pielikumā norādīto metālisko vīto pāru un optisko šķiedru kabeļu piekļuves tīkla arhitektūru. Īpašnieks un nomnieks savstarpēji vienojoties var šos noteikumus attiecināt uz koaksiālo kabeļu abonentlīnijas vai tās daļas atsaistīšanas pielietošanu, ja tas ir tehniski iespējams.

II. Atsaistītas piekļuves veidi, atsaistīšanas tehnoloģijas un tehniskās prasības

5. Atsaistītai piekļuvei saskaņā ar šo noteikumu 3.pielikumā norādītajiem atsaistītas piekļuves veidiem un tehniskajiem risinājumiem iespējami šādi veidi:
 - 5.1. pilnībā atsaistīta piekļuve abonentlīnijai – elektronisko sakaru pakalpojums, kuru nomnieks sniedz galalietotājam, izmantojot abonentlīniju visā tās garumā;
 - 5.2. kopēja piekļuve abonentlīnijai – elektronisko sakaru pakalpojums, kuru nomnieks un īpašnieks vienlaicīgi sniedz galalietotājam, izmantojot abonentlīniju visā tās garumā;
 - 5.3. pilnībā atsaistīta piekļuve abonentlīnijas daļai, tajā skaitā abonentapakšlīnijai vai gala posmam – elektronisko sakaru pakalpojums, kuru nomnieks sniedz galalietotājam, izmantojot abonentlīnijas posmu no sadales punkta līdz pieslēguma punktam, ja īpašnieks un nomnieks nav vienojušies citādi;
 - 5.4. kopēja piekļuve abonentlīnijas daļai, tajā skaitā abonentapakšlīnijai vai gala posmam – elektronisko sakaru pakalpojums, kuru nomnieks un īpašnieks vienlaicīgi sniedz galalietotājam, izmantojot abonentlīnijas posmu no sadales punkta līdz pieslēguma punktam, ja īpašnieks un nomnieks nav vienojušies citādi.
6. Īpašnieks saskaņā ar šo noteikumu 3.pielikumā norādītajiem atsaistītas piekļuves veidiem un tehniskajiem risinājumiem savā mājaslapā internetā publisko vismaz šādus savā piekļuves tīklā izmantotos tehniskos risinājumus:
 - 6.1. piekļuves tīkla tehnoloģija;
 - 6.2. atsaistītas piekļuves veids;
 - 6.3. atsaistīšanas tehnoloģija;
 - 6.4. atsaistītas piekļuves realizācijas vieta.
7. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū saskaņā ar šo noteikumu 4.pielikumā norādītajiem atsaistītas piekļuves tehniskajiem risinājumiem, kurus ievēro elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, iekļauj atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā vismaz šādus savā piekļuves tīklā izmantotos tehniskos risinājumus:
 - 7.1. piekļuves tīkla tehnoloģija;
 - 7.2. atsaistītas piekļuves veids;
 - 7.3. atsaistīšanas tehnoloģija;
 - 7.4. atsaistītas piekļuves realizācijas vieta.

8. Īpašnieks savā mājaslapā internetā publisko sava piekļuves tīkla piekļuves mezglu, kuros ir iespējams Ethernet OSI otrajā slānī izveidot piekļuves punktu Ethernet atvilcei, adreses.
9. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, šo noteikumu 8.punktā noteikto informāciju par tehniskajiem risinājumiem iekļauj atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā.
10. Īpašnieks saskaņā ar šo noteikumu 3.pielikumā norādītajiem atsaistītas piekļuves veidiem un tehniskajiem risinājumiem atsaistītas piekļuves realizācijai var pielietot šādas atsaistīšanas tehnoloģijas:
 - 10.1. fiziska pārslēgšana:
 - 10.1.1. metālisko vīto pāru kabeļu abonentlīnijā fiziska pārslēgšana ir mehāniska metālisko vīto pāru pārslēgšana piekļuves mezglā vai sadales punktā, izmantojot terminatoru, savienotāju moduli vai savienotāju, tā ietver arī brīvā pāra piekļuves tīklā pārslēgšanu pieteicējam nepieciešamajā atsaistīšanas vietā – piekļuves mezgla MDF vai abonentlīnijas sadales punktā;
 - 10.1.2. optisko šķiedru kabeļu abonentlīnijā fiziska pārslēgšana ir mehāniska optisko šķiedru pārslēgšana piekļuves mezglā vai sadales punktā, izmantojot optisko spraudni un spraudsavienotāju vai šķiedru savienošanu¹¹, tā ietver arī tumšās šķiedras piekļuves tīklā pārslēgšanu pieteicējam nepieciešamajā atsaistīšanas vietā – piekļuves mezgla ODF, abonentlīnijas sadales punktā vai pieslēguma punktā;
 - 10.2. atsaistītas piekļuves nodrošināšana, pielietojot xDSL;
 - 10.3. VULA;
 - 10.4. atsaistītas piekļuves nodrošināšana, pielietojot WDM, kas ietver šādus elementus:
 - 10.4.1. WDM-PON iekārtas;
 - 10.4.2. WDM iekārtas atsaistītas piekļuves nodrošināšanai aktīvā Ethernet¹² tehnoloģijai piekļuves tīklā, kā arī optisko šķiedru kabeļu piekļuves tīkla punkta-punkta arhitektūras gadījumā;
 - 10.5. atsaistītas piekļuves nodrošināšana, pielietojot xGPON.
11. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū saskaņā ar šo noteikumu 4.pielikumā norādītajiem atsaistītas piekļuves tehniskajiem risinājumiem, kurus ievēro elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, atsaistītas piekļuves realizācijai pielieto vismaz šo noteikumu 10.1., 10.2. un 10.3.apakšpunktā noteikto atsaistīšanas tehnoloģiju.
12. Īpašnieks savā mājaslapā internetā publisko atsaistītai piekļuvei piemērojamās tehniskās prasības metālisko vīto pāru kabeļu abonentlīnijai, iekļaujot vismaz šādus nosacījumus:
 - 12.1. elektrisko parametru normas:
 - 12.1.1. svešs spriegums (visai abonentlīnijai);

¹¹ angļu val. - *Splicing*

¹² angļu val. - *Active Ethernet*

- 12.1.2. izolācijas pretestība ($M\Omega/km$);
 - 12.1.3. cilpas pretestība (Ω/km);
 - 12.1.4. kapacitāte starp metāliskā vītā pāra vadiem (nF/km);
 - 12.1.5. vājinājums (dB/km) atkarībā no abonentlīnijas garuma un frekvences, frekvenču diapazonā no 25kHz līdz 2,2MHz. Ja pieteicējs plāno izmantot VDSL iekārtu, tad īpašnieks pēc pieteicēja pieprasījuma piecu dienu laikā izsniedz pieteicējam individuāli vājinājumu (dB/km) atkarībā no abonentlīnijas garuma un frekvences, frekvenču diapazonā no 25kHz līdz 30MHz;
 - 12.2. prasības pretzibens un pārsprieguma aizsardzības aprīkojumam un tā ierīkošanas kārtībai;
 - 12.3. ekspluatācijas rezervēm paredzēto metālisko vīto pāru skaits vienā kabelī, kas nepārsniedz 10% no kabeļa tilpuma un ir vismaz viens metāliskais vītais pāris;
 - 12.4. dažādu tehnoloģiju pielietošanas un pielietojamo iekārtu skaita ierobežojumi atsaistīšanai vienā kabelī, ja tas nepieciešams elektronisko sakaru tīkla aizsardzības vai pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanai, kā arī ierobežojumu principi un to aprēķinu algoritmi.
13. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, šo noteikumu 12.punktā noteiktās tehniskās prasības ietver atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā.
14. Īpašnieks savā mājaslapā internetā publisko atsaistītai piekļuvei piemērojamās tehniskās prasības optisko šķiedru kabeļu abonentlīnijai un tumšajai šķiedrai, iekļaujot vismaz šādus nosacījumus:
- 14.1. prasības optiskajai šķiedrai, norādot, kādam Eiropas standartam un ITU-T rekomendācijai tā atbilst;
 - 14.2. optiskās šķiedras vājinājumu (dB/km) pie elektromagnētisko viļņu garumiem 1310nm, 1490nm, 1550nm, ja pieteicējs plāno izmantot iekārtu, kas darbojas uz citiem elektromagnētisko viļņu garumiem, īpašnieks pēc pieteicēja pieprasījuma piecu dienu laikā izsniedz pieteicējam individuāli optiskās šķiedras vājinājumu (dB/km) pie pieprasītajiem elektromagnētisko viļņu garumiem;
 - 14.3. prasības optiskajam spraudnim un spraudsavienotājam;
 - 14.4. prasības pretzibens un pārsprieguma aizsardzības aprīkojumam un tā ierīkošanas kārtībai.
15. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, šo noteikumu 14.punktā noteiktās tehniskās prasības ietver atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā.
16. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, atsaistītas piekļuves FTTH (Ethernet P2P vai GPON), FTTB un FTTN gadījumā pēc nomnieka pieprasījuma nodrošina Ethernet atvilci. Citos piekļuves tīkla tehnoloģiju gadījumos īpašnieks nodrošina Ethernet atvilci, vienojoties ar nomnieku.

17. Īpašnieks atsaistītas piekļuves FTTH (Ethernet P2P vai GPON), FTTB un FTTN gadījumā, nodrošinot Ethernet atvilci, ievēro šādas papildu prasības:
- 17.1. izveido piekļuves punktu Ethernet atvilcei kā Ethernet OSI otrā slāņa komutatora spraudsavienotāju ar optisko saskarni, kura atbilst šo noteikumu 14.3.apakšpunktā noteiktajām prasībām un kurā nodrošina šādu maksimālo lejupielādes un augšupielādes pārraides ātrumu: $1 \cdot n$ Gbit/s, kur n ir naturāls skaitlis, kas ir lielāks par 0 un kura vērtību nosaka nomnieks un īpašnieks vienojoties;
 - 17.2. nodrošina piekļuves punktā Ethernet atvilcei garantēto lejupielādes un augšupielādes pārraides ātrumu saskaņā ar nomnieka un īpašnieka vienošanos;
 - 17.3. pakalpojumu kvalitātes prasības saskaņā ar šo noteikumu 27.punktu.
18. Īpašnieks un nomnieks savstarpēji vienojas par tehniskajām prasībām abonentlīnijai, kā arī par izmantojamo elektromagnētiskā viļņa garumu, frekvenču spektra diapazonu, signāla pārraides līmeni, signāla pārraidē izmantojamo līnijas kodu vai citiem nosacījumiem, ņemot vērā tehniskās prasības izmantojamai iekārtai, ja nomnieka izmantotajai iekārtas pieslēgšanai piemērojami citi vai papildu parametri, kā arī, ja atsaistītai piekļuvei paredzēts izmantot tehnoloģiju vai tehnisku risinājumu, kas neatbilst abonentlīnijai nodrošinātajiem tehniskajiem parametriem.
19. Nomnieks pieslēdz atsaistītai piekļuvei paredzētai abonentlīnijai tādas iekārtas, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām elektrodrošības un elektromagnētiskās saderības prasībām.
20. Īpašnieks ievēro attiecīgajos Eiropas un starptautiskajos standartos noteiktās tehniskās prasības virtuālai atsaistīšanai.
21. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā iekļauj tehniskās prasības elektriskām saskarnēm virtuālai atsaistīšanai šādos elektronisko sakaru tīkla punktos:
- 21.1. pieslēguma punktā;
 - 21.2. nomnieka piekļuves punktā atsaistītai piekļuvei;
 - 21.3. piekļuves punktā Ethernet atvilcei.
22. Īpašnieks pieslēguma punktā virtuālai atsaistīšanai pieteicējam nodrošina NTU šādā veidā:
- 22.1. fiziska NTU. Metālisko vīto pāru kabeļu pieslēguma punktā NTU ir rozete ar atbilstošu RJ tipa ligzdu. Optisko šķiedru kabeļu pieslēguma punktā fiziska NTU ir optiskais spraudnis, kas atbilst šo noteikumu 14.3.apakšpunktā noteiktajām prasībām;
 - 22.2. aktīva NTU. Īpašnieks nodrošina pieslēguma punktā aktīvu NTU vai nodrošina ar piekļuves tīkla iekārtām saderīgu aktīvu NTU pārdošanu. Aktīvai NTU ir Ethernet elektriskā saskarne.

23. Īpašnieks savā mājaslapā internetā publisko tehniskās prasības virtuālajā atsaistīšanās pielietojamai aktīvajai NTU, lai nomnieks pats var nopirkt ar īpašnieka piekļuves tīkla iekārtām saderīgu aktīvu NTU, vai publisko saderīgu NTU sarakstu, norādot ražotāju un ražotāja piešķirto iekārtas nosaukumu. Īpašnieks uz nomniekam nodrošinātajām NTU nenorāda īpašnieka zīmolu vai citu informāciju, kas identificē īpašnieku.
24. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, šo noteikumu 23.punktā noteiktās tehniskās prasības ietver atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā.
25. Īpašnieks virtuālās atsaistīšanas gadījumā nodrošina nomnieka piekļuves punktu atsaistītai piekļuvei šādā līmenī:
 - 25.1. DSLAM, MSAN vai OLT iekārtā;
 - 25.2. Ethernet OSI otrā slāņa komutatorā, ja DSLAM, MSAN vai OLT iekārtā nav atbilstošas saskarnes.
26. Īpašnieks nodrošina nomnieka piekļuves punktu atsaistītai piekļuvei ar šādām fiziskām saskarnēm, lejupielādes un augšupielādes pārraides ātrumiem (turpmāk – pārraides ātrums):
 - 26.1. RJ tipa ligzda, kurā nodrošina šādu pārraides ātrumu: $0,1 \cdot n$ Gbit/s, kur n ir naturāls skaitlis, kas ir lielāks par 0 un kura vērtību nosaka nomnieks un īpašnieks vienojoties;
 - 26.2. spraudsavienotājs ar optisko saskarni, kura atbilst šo noteikumu 14.3.apakšpunktā noteiktajām prasībām un kurā nodrošina šādu ātrumu: $1 \cdot n$ Gbit/s, kur n ir naturāls skaitlis, kas ir lielāks par 0 un kura vērtību nosaka nomnieks un īpašnieks vienojoties;
 - 26.3. garantēto pārraides ātrumu saskaņā ar nomnieka un īpašnieka vienošanos.
27. Īpašnieks savā mājaslapā internetā publisko vismaz šādas piedāvātā virtuālās atsaistīšanas pakalpojuma kvalitātes prasības:
 - 27.1. vismaz trīs pakalpojuma klases lejupielādei;
 - 27.2. vismaz divas pakalpojuma klases augšupielādei;
 - 27.3. katras klases SLS kadru pārraidei starp pieslēguma punktu un nomnieka piekļuves punktu atsaistītai piekļuvei ar šādiem parametriem:
 - 27.3.1. pārraides prioritātes tīklā;
 - 27.3.2. kadru aizture vienā virzienā¹³;
 - 27.3.3. starp-kadru laika variācija¹⁴;
 - 27.3.4. kadru zudumi¹⁵;
 - 27.3.5. pieejamība¹⁶.

¹³ angļu val. – *One-way Frame Delay*

¹⁴ angļu val. – *Inter-frame Delay Variation*

¹⁵ angļu val. – *Frame Loss*

¹⁶ angļu val. – *Availability*

28. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, šo noteikumu 27.punktā noteiktās kvalitātes prasības ietver atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpieāvājumā.
29. Īpašnieks virtuālās atsaistīšanas gadījumā pēc nomnieka pieprasījuma nodrošina multiraidi¹⁷ šādā veidā:
- 29.1. pielietojot IGMP protokolu;
 - 29.2. nomniekam televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumam piešķirot atsevišķu VLAN.
30. Īpašnieks virtuālās atsaistīšanas gadījumā nodrošina katru nomnieka galalietotāju ar savu VLAN, ja nomnieks to pieprasa. Nomnieks virtuālās atsaistīšanas gadījumā nosaka drošības prasības savā elektronisko sakaru tīklā.
31. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpieāvājumā iekļauj papildus drošības prasības virtuālai atsaistīšanai.

III. Prasības pieteikumam par atsaistītu piekļuvi

32. Pieteicējs īpašniekam iesniedz pieteikumu par atsaistītu piekļuvi, kurā norāda vismaz šādu informāciju:
- 32.1. virtuālās atsaistīšanas gadījumā nepieciešamais maksimālais un garantētais pārraides ātrums;
 - 32.2. virtuālās atsaistīšanas gadījumā nepieciešamā pakalpojumu klase saskaņā ar šo noteikumu 27.punktu;
 - 32.3. plānotais abonentu vai abonentlīniju skaits un pieslēguma punktu adreses;
 - 32.4. plānotā elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai izmantojamā tehnoloģija vai tehniskais risinājums;
 - 32.5. plānotais atsaistītas piekļuves veids atbilstoši šo noteikumu 5.punktam;
 - 32.6. plānotais elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai signāla pārraidē izmantojamais līnijas kods, ja tāds ir izmantots;
 - 32.7. plānotais elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai izmantojamais elektromagnētiskā viļņa garums, frekvenču spektra diapazons un pārraides līmenis katrā pārraides virzienā, ja tāds ir izmantots;
 - 32.8. pieteicēja rīcībā esošās komutācijas, maršrutēšanas, pārraides vai citas iekārtas, kuras izmantos atsaistītai piekļuvei konkrētā abonentlīnijā;
 - 32.9. NTU veids saskaņā ar šo noteikumu 22.punktā noteikto informāciju;
 - 32.10. plānotā pieslēguma vieta pie pieteicēja pamattīkla;
 - 32.11. nepieciešamie vairumtirdzniecības palīgprodukti atvilcei, norādot šādu informāciju:
 - 32.11.1. starp kuriem elektronisko sakaru tīkla punktiem ir nepieciešama atvilce;

¹⁷ angļu val. – *Multicast*

- 32.11.2. Ethernet atvilces gadījumā nepieciešamo maksimālo un garantēto pārraides ātrumu.
33. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, nodrošina interaktīvi aizpildāmu pieteikuma par piekļuvi saistītām iekārtām formu.
34. Papildus pieteicēja iesniegtajai informācijai īpašnieks ir tiesīgs no pieteicēja pieprasīt tikai tādu informāciju, kas nepieciešama atsaistītas piekļuves tehnisko iespēju novērtēšanai, atsaistītas piekļuves līguma (turpmāk – Līgums) noslēgšanai vai atsaistītas piekļuves nodrošināšanai.
35. Īpašnieks var vienoties ar pieteicēju par kopīgas darba grupas izveidi atsaistītai piekļuvei paredzētas abonentlīnijas un atsaistītas piekļuves tehnisko iespēju novērtēšanai.
36. Īpašnieks vai izveidotā darba grupa pārbauda abonentlīnijas un atsaistītas piekļuves tehniskās iespējas un sastāda pārbaudes protokolu, kurā norāda vismaz šādu informāciju:
- 36.1. abonentlīnijas atbilstību šajos noteikumos noteiktajām prasībām;
 - 36.2. MDF, ODF vai sadales punkta kapacitātes atbilstību pieteicēja prasībām;
 - 36.3. esošo tehnisko telpu platību, kas nepieciešama izvietojumam, kā arī nodrošinātās garantētās elektrobarošanas, temperatūras un mitruma normas, ja pieteicējs ir pieprasījis izvietojumu;
 - 36.4. izvietojuma prasības citiem infrastruktūras elementiem, ja tos izmanto atsaistīšanai;
 - 36.5. abonentlīnijā izmantoto kabeļu kapacitāti, tajā skaitā metālisko vīto pāru vai optisko šķiedru skaitu, kā arī izmantojamā elektromagnētiskā viļņa garumus, frekvenču spektra diapazonus, signāla pārraides līmeņus un signāla pārraidē izmantojamās līnijas kodus un citus ierobežojumus;
 - 36.6. iespējamās vairumtirdzniecības palīgproduktus atvilcei un elektronisko sakaru tīkla punktus, starp kuriem ir iespējams nodrošināt atvilci, ja pieteicējs to ir pieprasījis;
 - 36.7. plānotais atsaistītas piekļuves nodrošināšanas sākšanas datums.
37. Īpašnieks sniedz pieteicējam atbildi par atsaistītas piekļuves iespējām, pievienojot pārbaudes protokolu, 10 darba dienu laikā pēc visas nepieciešamās informācijas saņemšanas no pieteicēja, ja vien īpašnieks ar pieteicēju nevienojas par citu termiņu. Ja īpašnieks nevar nodrošināt atsaistītu piekļuvi objektīvi pamatotu iemeslu dēļ, īpašnieks sniedz pieteicējam pamatotu atteikumu un tā kopiju trīs darba dienu laikā no atteikuma sniegšanas nosūta Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (turpmāk – Regulators) uz elektroniskā pasta adresi piekluve@sprk.gov.lv.
38. Īpašnieks iesniedz Regulatoram pārskatu par saņemtajiem pieteikumiem uz elektroniskā pasta adresi piekluve@sprk.gov.lv katru gadu līdz 1.augustam par esošā kalendārā gada 1.pusgadu un līdz 1.februārim par iepriekšējā kalendārā

gada 2.pusgadu.

IV. Prasības tehniskās informācijas iekļaušanai Līgumā

39. Īpašnieks un nomnieks noslēdz Līgumu. Īpašnieks trīs darbdienu laikā pēc Līguma noslēgšanas vai tā grozīšanas nosūta Līguma vai tā grozījuma kopiju Regulatoram uz elektroniskā pasta adresi piekluve@sprk.gov.lv.
40. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, Līguma paraugu iekļauj atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā.
41. Īpašnieks un nomnieks Līgumā norāda vismaz šādu informāciju:
- 41.1. īpašnieka piekļuves tīklā izmantotā tehnoloģija;
 - 41.2. atsaistītas piekļuves veids atbilstoši šo noteikumu 5.punktam;
 - 41.3. atsaistīšanas tehnoloģija atbilstoši šo noteikumu 10. vai 11.punktam;
 - 41.4. atsaistītas piekļuves realizācijas vietas adrese un atrašanās vietas apraksts, pieslēguma punktu adreses;
 - 41.5. pakalpojuma klase virtuālās atsaistīšanas gadījumā;
 - 41.6. elektromagnētiskā viļņa garums, frekvenču spektra diapazons elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai izmantojamajai tehnoloģijai, ja šādas prasības ir piemērojamas;
 - 41.7. lietošanas ierobežojumi izmantojamai tehnoloģijai;
 - 41.8. atsaistītas piekļuves nosacījumi, tajā skaitā termiņš, kādā nodrošinās atsaistītu piekļuvi;
 - 41.9. Līguma darbības termiņš. Līguma sākotnējais darbības termiņš nepārsniedz 24 mēnešus;
 - 41.10. bojājumu pieteikšanas un novēršanas nosacījumi.
42. Īpašnieks un nomnieks Līguma pielikumā pievieno šo noteikumu 36.punktā noteikto pārbaudes protokolu.
43. Ja atsaistītas piekļuves nodrošināšanai nepieciešama izvietošana, īpašnieks un nomnieks Līgumā papildus norāda šādu informāciju:
- 43.1. izvietošanas nosacījumi;
 - 43.2. izvietoto iekārtu raksturojums un lietošanas ierobežojumi, ja tādi ir;
 - 43.3. nodrošinātā garantētā elektrobarošana, temperatūras un mitruma normas;
 - 43.4. īpašnieka un nomnieka tiesības un pienākumi izvietoto iekārtu vai telpu bojājumu gadījumos;
 - 43.5. nosacījumi nomnieka personāla piekļūšanai telpām vai izvietotajām iekārtām.
44. Ja nomnieks atsaistītai piekļuvei izmanto īpašnieka nodrošinātu atvilci, īpašnieks un nomnieks Līgumā norāda vairumtirdzniecības palīgproduktus atvilcei un elektronisko sakaru tīkla punktus, starp kuriem ir nodrošināta atvilce. Virtuālās atsaistīšanas gadījumā papildus norāda pakalpojuma klasi.

45. Īpašnieks nodrošina nomniekam atsaistītu piekļuvi 20 darba dienu laikā no Līguma spēkā stāšanās dienas, ja vien īpašnieks ar nomnieku nevienojas par citu termiņu.
46. Īpašnieks, kurš ir komersants ar būtisku ietekmi tirgū, nodrošina nomniekam atsaistītu piekļuvi tādā pašā termiņā kā līdzīgas darbības nodrošina savām struktūrvienībām un saistītajiem komersantiem, bet ne vēlāk kā 20 darba dienu laikā no Līguma spēkā stāšanās dienas, ja vien īpašnieks ar nomnieku nevienojas par citu termiņu.
47. Īpašnieks un nomnieks Līgumā iekļauj vismaz šādas minimālās prasības abonentlīnijas ekspluatācijai:
- 47.1. īpašnieka atbildību par atsaistītai piekļuvei izmantotas abonentlīnijas ekspluatāciju un kvalitātes prasību nodrošināšanu;
 - 47.2. īpašnieka atbildību par atsaistītai piekļuvei izmantotas īpašnieka nodrošinātas atvilces ekspluatāciju un kvalitātes prasību nodrošināšanu;
 - 47.3. īpašnieka atbildību par atsaistītai piekļuvei izmantotu īpašnieka elektroniskā sakaru tīkla infrastruktūras elementu ekspluatāciju un kvalitātes prasību nodrošināšanu;
 - 47.4. atsaistītai piekļuvei izmantotas abonentlīnijas bojājumu novēršanas laiku, kas ir mazāks, nekā īpašnieks nosaka saviem galalietotājiem.
48. Īpašnieks, kurš ir elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū atsaistītas piekļuves gala posmam nodrošina citam elektronisko sakaru komersantam FTTH un FTTB gadījumā pakalpojuma pasūtīšanas, nodrošināšanas un bojājumu novēršanas pārvaldības sistēmas līdzvērtīgas tām, kuras nodrošina savām struktūrvienībām un saistītajiem komersantiem, ņemot vērā šo noteikumu III. un IV. nodaļā noteiktās prasības.

V. Noslēguma jautājumi

49. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2011.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1/14 „Noteikumi par atsaistītu piekļuvi abonentlīnijai” (Latvijas Vēstnesis, 2011., 116. nr.).
50. Šie noteikumi stājas spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.

Priekšsēdētājs

V.Lokenbahs